

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 5 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială. :: ::

Unirea

RED. RESPONSABIL:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an 150 Lei
Pe 6 luni 75 Lei
Pe 3 luni 40 Lei
Pentru America 2 Dolari.
Numărul 3 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Mai multă iubire.

— Câteva reflexii de ordin creștin și național. —

E ceasul care cere ca tot ce e bun în noi să se unească pentru a înfrânge răul ce a mai rămas. *N. Iorga.*

Pentru noi Românii nu suntem una? Părintele Vasile Lucaciu, într-o conversație cu alumnii Colegiului de Propaganda Fide din Roma în 1920, a răspuns: Pentru că asupra Românilor apasă un blestem, nu știu dintr'a cui vină; acest neam e înclinat par'că a face mai bucurios voia dușmanilor săi decât a prietenilor. — Și într'adevăr cercetând istoria, începi a crede că așa este.

Să nu vorbim despre trecut, când nu eram noi stăpâni pe destinul nostru. Dar azi, când pe plaiurile stropite cu sudoarea și sângele nostru, suntem noi stăpâni pentru ce nu suntem una? Pentru ce acest neam, care până ieri era un corp sfâșiat în patru, azi să fie un suflet rupt în două?!

E oare interesul acestui neam, ca el să fie dezbinat, să-și consume puterile în lupte fratricide? Cere oare binele neamului și al țării, ca ura să se samene cu mână plină între frați, tocmai azi când imoralitatea înfloarește pe toate cărările, distrugând floarea virtuților, când neagra sărăcie bate la ușă, când sanctuarul familiei e amenințat în orice moment de urita hidră a divorțului? N'ar fi mai folositor pentru acest neam și pentru această țară, să muncim cu puteri unite pentru reîntronizarea moralității, pentru restabilirea iubirii între frați? — Ceasul este care cere ca tot ce e bun în noi să se unească pentru a înfrânge răul ce-a mai rămas!

Multe rele ne-au mai rămas din acelea ce în decursul veacurilor dușmanii neamului nostru au știut să ne samene în suflète. Cel mai neexplicabil dintre ele este ura fără temei în contra Romei. Mai bucurăși privim în ori și care parte, numai spre Roma nu. Și pentru ce? Ce rău a făcut Roma acestui neam?

Dacă ne-ar fi venit dela Roma atâtea rele câte ne-au venit dela Constantinopol, și dacă Papii ar fi făcut acestui neam atâta rău cât i-au făcut patriarhii greci, par'că am mai putea găsi o explicație; sau dacă din altă parte ar fi venit acestui neam mai mult bine decât din partea catolicismului, par'că am fi înclinați a admite o dușmănie oareșicare. Dar nici una din acestea nu se adevărește. Pentru ce dar neamul românesc nu se unește când interesele lui o cer? — Prin propagarea urii în contra Romei putem oare ajunge mai curând să fim una, pentru că mai mare e numărul adversarilor ei decât al aderenților? — Dar oare aceasta unire ipotetică, care ar avea de bază ura, ar fi într'adevăr unire, când unirea adevărată e un efect al iubirii? — Unde s'a pomenit, ca

să-i vină cuiva unirea din dezbinare, binele din răutate, pacea din neodihnă, legea din neleguire, iubirea din ură?

Azi, în deosebi, când Apusul începe să-și dea seama de nebunia ce-a făcut rupându-se de Roma, azi când și popoarele păgâne, Iaponiezii și Chinezii, caută să aibă legături cu Vaticanul, cari ar fi interesele acestui neam, a ne separa noi cu totul, ne mai voind s'avem nici în clin nici în mănecă cu Roma?

N'ar fi oare mai mare interes pentru acest neam să fim cu toții uniți? Preoțimea noastră să poseadă adevărata cultură, adevărata moralitate, mănăstirile României să fie lăcașuri de sfințenie, izvoare de lumină și de binefaceri precum sunt mănăstirile Apusului; să avem seminarii prin țările fraților noștri din Apus; munca ce o dezvoltăm să fie în folosul neamului și nu în paguba lui, scormonind istoria numai pentru a afla ceva nisip pe care să-l aruncăm în ochii fraților noștri!?

Biserica română n'ar înceta a fi biserică națională. Patriarhul României, n'ar înceta a fi Patriarh, ci dinpotrivă ar fi părintele nostru al tuturor! Cum l-am asculta de cu drag și l-am iubi, dorindu-i să-l vedem frunțas între frunțaii bisericii romane, ca și pe ceilalți doi mitropoliți, al Ardealului și al Moldovei. Ca preot crescut în Roma imi dau seama ce ar putea însemna neamul nostru în biserică universală, și ce loc de cinste i-s'ar cădea în maestrosul concert al popoarelor catolice din lumea întreagă!

De aceea afirm hotărît, fără teamă de-a putea fi desmintit, că acela ar fi cel mai mare binefacător al acestui neam și al acestei țări care ar dărâma peretele cel din mijloc al vrajbei, sădind iubirea sfântă în inimile fiilor aceleiași mame!

Blajul n'ar sta 'n calea nimănu. El și-ar fi împlinit rolul; ar putea să zică cu bătrânul Simeon: „Acum slobozește pe servul tău Stăpâne“. El ar rămânea și pe mai departe focarul de cultură creștină morală și românească privind mulțumit cum sub umbra drapelului sfântului Petru România catolică înfloarește, neamul progresează în cultură și'n morală, iar binecuvântările cerului în abundență pogoară asupra acestui popor reînviat care are menirea de a fi făclie a Romei în Răsărit!

Să luăm deci bine aminte! — E ceasul suprem care cere unirea tuturor, pentru a învinge răul ce a mai rămas.

Dr. Nicolae Lupu.

Câteva constatări prețioase. Ocupându-se de chestia învățământului clasic, pe care l-ar dori cât mai intensiv, d. V. Bogrea, cunoscutul profesor dela universitatea din Cluj, face (în „Revista generală a învățământului“, numărul de pe Noemvrie) câteva constatări deosebit de prețioase în ce privește legăturile noastre cu popoarele latine ale Apusului.

„Ceeace face, spune d. Bogrea, în adevăr

mândria și grandoarea trecutului României, ceea ce constituie garanția nesguduită a viitorului ei, aceasta e: *romanitatea noastră*. . . Nu rupând firele ce ne leagă de Occidentul romanic . . . , sau lăsându-le să putrezească, ci *înmulțindu-le, întărindu-le, strângându-le*, ne vom putea păstra și desvolta mai departe, potrivit firii noastre, în cadrul istoric și geografic în care ne-a așezat destinul. În simfonia culturii universale, nota contribuției noastre trebuie să aibă *timbrul latin*; direcția firească în care ne vom putea manifesta cândva cu maximum de răsădit nu poate fi alta decât aceasta“.

Inviind apoi cu evlavie memoria umăniștilor români, și închinându-se cu smerenie în fața corifeilor renașterii noastre „din binecuvântatul Blaj și de aiurea, cari au putut aprinde, în noaptea unei stăpâniri dușmănoase, *lumina gândului latin*“, d. Bogrea își pune, de încheiere, următoarea întrebare deplin îndreptățită: „Oare un popor ca al nostru, care reprezintă aici, unde ne găsim, douăzeci secole de latinitate, care continuă, la gurile Dunării, istoria și civilizația romană; *un neam, care, bătut de o mie de nenorociri și pândit de o mie de primejdii, s'a păstrat, ca atare, numai grație ideii latine și credinței creștine — și ea un dar al Romei, fiindcă nu numai în Apus, ci și la noi, creștinismul e de origine romană* — oare, zicem, un astfel de neam își poate îngădui luxul vinovat de a-și uita părinții, de-a tăia și seca rădăcinile milenare, *din care ființa sa și-a tras toată vloga*, spre a le înlocui prin cine știe ce rădăcini adventive, la modă?“ —

Acestea sunt constatările dlui V. Bogrea, pe cari am crezut că e bine să le prindem aici, alături de atâtea altele, cari — chiar pentru faptul că sunt străine de orice preocupări confesionale — întăresc foarte mult punctul de vedere atât de *romănesc* al bisericii noastre, de-a readuce întreg neamul la credința Romei, care este, o spune atât de răs-picat d. Bogrea, adevărata lui credință „*strămoșească*“.

Antisemitism. Pentru ca legăturile de prietenie cu țara noastră să razime pe temeiul statornic al unei omogenități culturale, Franța a destinat din bugetul său, suma anuală de 750 mii franci, ca ajutoare studenților „români“ dela universitățile franceze. O faptă bună, din care noi am fi câștigat mult, dacă banii s'ar fi distribuit celor mai distinși tineri români, cari sosiți acasă să valorizeze în spirit național roadele culturii franceze. Iată însă că „Țara Noastră“, în ultimul său număr, publică în întregime lista acestor studenți „români“; un document revoltător pentru toți oamenii cinstiți din această țară. Din cei 230 studenți împărțâșiți cu ajutor francez, *abia 67 (citește: șasezeci și șapte) sunt români, restul, de 170*

evrei. La facultatea de medicină, în special, proporția este uimitoare: la 73 de studenți evrei, abia 5 români. Ei bine, această disproporție întrece orice închipuire. Chiar dacă redacțiile gazetelor evreești dela noi ar fi făcut distribuția ajutoarelor — cum remarcă un cotidian —, tot ar fi avut un dram de bun simț și-ar fi păstrat măcar pentru aparențe o altă proporție.

Am reprobat totdeauna exagerările mișcării antisemite, cași purtarea provocatoare a acestora, cari umplu lumea cu țipete false și ne subsapă în ascuns. Problema evreească, care există, numai pe o singură cale se poate rezolva: întărind propriul nostru popor prin ridicarea lui culturală și economică, dându-i organizații cari să-l ferească de exploatarea străină, și silind, în același timp, printr'un sistem de legi juste și gândite, pe toți cetățenii țării să trăiască din muncă cinstită, productivă, nu din exploatarea altora. Toată această muncă însă să se facă sistematic, între hotarele legii, fără izbirea nedreaptă și brutală a indivizilor.

Totuș în fața documentului pomenit te cuprinde un sentiment de legitimă revoltă: împotriva obrăzniciei, care ne injură pretutindeni, exploatănd în aceeași vreme chiar și ce vreau să ne dea prietenii de-a gata, și și mai mult împotriva inconștienței noastre, care strigă într'una primejdia semită, dar nu face nimic pozitiv și constructiv pentru combaterea ei. Miniștrii noștri, de-acasă și din Paris, parlamentul nostru, ce fac?

De dragul adevărului.

Importanța exagerată ce s'a atribuit, chiar din partea unor publicații bisericești, congresului dela Stockholm, a îndemnat pe d. Nickifor Crainic să scrie în Nr. din 10 Noembrie al „Cuvântului” câteva șire de justă apreciere. De sigur, dl Crainic nu scrie „pentru a face „Unirii” dela Blaj plăcerea” de-ai reproduce articolele. Scrie de dragul adevărului. Noi, la rândul nostru, reproducem părerea dlui Crainic — fără comentariu —, nu de dragul unei regretabile polemici confesionale, ci din același motiv: de dragul adevărului care, biruind, ne va mântui. — Iată vorbele dlui Crainic:

Unele publicații bisericești, ocupându-se în serii de articole de congresul creștin dela

Stockholm, se arată cu drept cuvânt încântate de măreția acestei manifestații a solidarității evanghelice și, cu speranța unirii, de care trebuie să se însuflească orice biserică a lui Cristos, văd în momentul dela Stockholm începutul de realizare a profețiilor apocaliptice. Spiritul european însuși, în ce are mai nobil, e dispus azi să facă gestul înbrățășării fraterne sau măcar al mânilor care se întind și se strâng, calde, peste granițele despărțitoare. Cu atât mai mult bisericile lui Hristos, pe altarele cărora se păstrează, învăluit încă în taină, miracolul profetic al înfrățirii finale. Când toate doctrinele laice se vor fi dovedit neputincioase în zidirea păcii, singurei doctrine a lui Cristos îi va rămâne deasupra tuturor să rotunjească bolta albastră a împrietenirii și a păcii universale.

Înțelegem deci entuziasmul sacru al celor cari au văzut la Stockholm întâiul colț verde răsărit din sămburele profeției. Totuși, fiind vorba pe deoparte de biserică ortodoxă, iar pe alta de protestanți și numai de ei, colțul cel verde e mai mult o vedenie decât o realitate. Roma a lipsit dela Stockholm și aceasta nu e un lucru de nimic: *A lipsit singurul organism mondial al creștinismului, pe care nici o putere lumească (s'a dovedit) nu-l poate dărâma. Fără concursul lui, fără colaborarea Romei, nu se poate vorbi de o solidaritate creștină și nu se poate aprofunda opera păcii, care e sinonimă cu triumful doctrinei evanghelice asupra tuturor doctrinelor laice pentru care să sfâșie omenirea de azi*).*

Acest lucru am ținut să-l accentuăm aci nu pentru a face „Unirii” dela Blaj plăcerea de a ne reproduce articolele și a le comenta în spiritul unei învechite și regretabile polemici dintre uniții și ortodocșii ardeleni. Ci pentru a corecta oarecum naivitatea acelor d. d. discursuri între dâșii și protestanți se va naște cerul nou și pământul nou. Nu mică ne-a fost mirarea cetind cu acest prilej în publicații ortodoxe elogii aduse protestantismului

*) Sublinierile sunt ale noastre.

N. R.

și noi cuvinte grele catolicismului. Aceasta într'o vreme, când biserică noastră suferă mai mult ca oricând de lipsa disciplinei interioare, pe care numai dela Stockholm n'o poate învăța.

Cronică bisericească.

Dela mănăstirea Bicsadului. După cum suntem informați, la mănăstirea reinviată a Bicsadului — de care ne-am mai ocupat în aceste coloane — s'a des. his la 21 Noembrie (intrarea în biserică), în cadrul unor frumoase serbări, noviciatul ordinului românesc al sf. Vasile pentru întreaga provincie noastră mitropolitană.

Dată fiind activitatea binecuvântată a călugărilor baziliani în trecutul bisericii noastre, legăm cele mai frumoase nădejdi de începutul mult promițător făcut acum la Bicsadul românesc, căruia îi dorim din tot sufletul să înfăptuiască în cel mai deplin înțeles al cuvântului idealul unui ordin călugăresc activ, de pe urma căruia să se poată resimți cât mai binefăcător întreaga viața bisericii noastre române unite.

Ajute Dumnezeu!

Noul regim al cultelor. Încă în primăvară d. ministru Lapedatu a trimis tuturor cultelor anteproiectul său de lege referitor la noul regim, căruia înțelege să supună pe viitor cultele țării. El a fost discutat și într'o conferință a episcopatului nostru, care și-a făcut atunci observările sale, cerând — pe cât știm — ca toate punctele gravaminoase ale anteproiectului să fie modificate, ori chiar pur și simplu eliminate. Au trebuit să mai fie apoi greutăți și de pe urma situației neclarificate față de sf. Scaun al Romei, după ce încheierea mult agitată a Concordatului se găsește încă și azi în stadiul nebulos al „pertractărilor”.

Acum se anunță, că ministerul cultelor ar fi dat forma definitivă proiectului său și că el va fi depus zilele acestea pe biroul Senatului. Chestiunea are pentru noi o importanță deosebită și de aceea suntem foarte curioși de dispozițiile prin cari vrea d. ministru Lapedatu să

Foița „UNIRII POPORULUI”

Tot dela Roma.

— Mărunțisuri cari e bine să rămână. —

În legătură cu ultima vizită făcută de I. Preaștinția Sa p. mitropolit Vasile la Roma, corespondentul nostru de acolo ne mai trimite și mărunțisurile de mai jos, cari încă vor interesa, credem, în cea mai deplină măsură pe cititorii „Unirii”.

Ce spune „L'Osservatore Romano” despre liturghia orientală din San-Pietro.

Arătând în corespondența trecută cum s'a desfășurat liturghia atât de impunătoare, pontificată în San-Pietro de mitropolitul Blajului, nu va fi erod fără interes să vă comunic, că această solemnitate a fost înregistrată din partea tuturor gazetelor din Roma, iar organul semioficial al Sf. Scaun „L'Osservatore Romano” i-a consacrat aproape o pagină întreagă.

Sub titlul atât de sugestiv „Roma e l'Oriente”, acest ziar descrie amănunțit întreg festivalul, dând numele tuturor episcopilor și preoților concelebranți și arătând pe larg mersul liturghiei noastre bizantine în comparație cu liturghiile ritului apusean. Este o pagină de toată frumusețea, care va ridica foarte mult prestigiul bisericilor orientale — și'n deosebi al bisericii noastre române unite — în fața lumii catolice, dar care pentru noi, cari

trăim în ritul grecesc, nu prezintă un interes mai deosebit, de aceea ne mărginim a transcrie aici numai ultimele două alineate din raportul acestui ziar, care încheie precum urmează:

„Cași cu ocaziunea liturghiei solemne pontificată în 1908 în prezența Papei Pius al X-lea din prilejul celei de-a 15 aniversări centenare a morții sfântului Ioan Gurădeaur, sf. Părinte Pius al XI-lea încă a observat toate ceremoniile pscrise de ritul bizantin pentru asistența pontificală. A deprins astfel puterea apostolică de șef suprem al tuturor riturilor, deopotrivă de venerabile, ale bisericii universale.

„A fost întâia dată, după atâtea veacuri, chiar de înaintea funestei desbinări a bisericilor, că un pontifical bizantin solemn s'a celebrat, chiar în însași basilica principelui Apostolilor, cu participarea efectivă a sf. Părinte. Toate popoarele, cari urmează acest rit au avut parte la acest pontifical, nu numai în persoana episcopilor și a preoților lor, dar chiar și prin cele trei limbi principale, în care s'a îndeplinit, cea grecească, cea veteroslavă și cea românească”.

Afară de aceste două pasagii interesante, mai reținem și constatarea, că „corpul diplomatic a fost complet de față” și că în „tribuna pentru familiile suverane” din apropierea, statuei sf. apostol Petru erau ce față „Majestatea Sa exregele Ferdinand al Bulgariei cu fiica sa principesa Nădejdea și cu soțul ei ducele de Württemberg, precum și Alteța Sa

Infantele Spaniei Alfonso d'Orleans, împreună cu soția sa”.

Cuvântul sfântului Părinte.

Toți concelebranții liturghiei pontificale dela 15 Noembrie au fost primiți, a patra zi, Mercuri în 18 Noembrie, într'o audiență specială din partea sf. părinte, care după ce a dat fiecăruia câte o frumoasă medalie comemorativă, le-a adresat un cuvânt plin de adânc înțeles, pe care îl dăm aici în liniamente generale.

Înainte de toate sf. Părinte și-a arătat mulțumirea deosebită pentru frumosul festival, care a fost o nouă încoronare a serbărilor aranjate în amintirea primului conciliu ecumenic dela Niceea. „Dela pontificante, a spus sf. Părinte, până la cel mai mic, fiecare dintre voi a avut partea sa de contribuție la frumoasa, impunătoare și atât de rară manifestație de credință, la care am participat Dumineca trecută”.

Trecând apoi la importanța serbării, sf. Părinte a spus că ea este dublă. Prima privește însuș Conciliul, în care pentru întâia dată s'a definit sol mn consubstanțialitatea Fiului cu Dumnezeu-Tatăl, dându-se prin ea, în situația grea de pe acele vremuri, un aport deosebit de însemnat întregii credințe creștine și tuturor manifestărilor ei, pentru cari în dumnezeirea lui Isus se fixase atunci o puternică stâncă, de granitul căreia s'au spart toate valurile ereziilor atât de multiple.

Interpreteze principiile cunoscute depuse în Constituția țării. Ne vom ocupa deci de ele, întrucât vom fi în situația de-a putea cunoaște în amănunte proiectul guvernului.

Dintr'o ședință a Statusului catolic ardelean. La 19 Noemvrie c. s'a deschis, sub prezidiul Preasfințitului Majlath dela Alba-Iulia, sesiunea ordinară de toamnă a Statusului catolic ardelean, urmând a se ocupa de toate chestiile cari privesc viața și activitatea organelor atârănătoare de el.

Dintre chestiunile la ordinea zilei, cea mai importantă pare a fi fost — în legătură cu proiectul de lege referitor la învățământul particular, intrat mai nou în discuția Camerei — chestiunea școlilor confesionale, de care s'au ocupat încă în prima ședință. Chiar și vorbirea de deschidere a prezidentului a atins în chip deosebit această chestiune, amintind între altele că are bune nădejdi pentru o soluționare a ei în favorul bisericii. „Putem spera, a spus păr. episcop, că dreptul de existență și de publicitate (!) a vechilor noastre școli confesionale va fi recunoscut, că în conducerea lor se va asigura dreptul și influința bisericii care le susține, că ajutorul de stat va îmbunătăți plata profesorilor și învățătorilor noștri și că atitudinea adeseori necruțătoare și nedreaptă a organelor de control va fi reglementată chiar în cadrele legii modificate“.

Cuvintele acestea prezintă desigur o nouă fază în atitudinea guvernului față de chestia școlilor confesionale, de care numai bucura ne putem, dorind ca discuțiile dela Cameră să aducă proiectului votat deja de Senat, o modificare cât mai favorabilă intereselor bisericesti-școlare ale confesiunilor.

Un nou congres al Asociației clerului ortodox din Ardeal. Intemeiată din partea actualului mitropolit al Sibiului, asociația „Andrei Șaguna“ a clerului ortodox de dincoace de Carpați și-a ținut a VI-a adunare generală la Sibiul întemeietorului și inspiratorului ei, în zilele de 18—9 Noemvrie c.

Partea neoficială a congresului a fost închinată memoriei primului conciliu dela Niceea,

O a doua importanță a serbării trecute stă în unitatea și caritatea, pe care o simbolizează armonica împreună-lucrare a ritului grecesc — originar din părțile răsăritene ale Niceei — cu cel al bisericii apusene pentru atingerea scopului comun, care este înfrățirea tuturor în Isus Hristos bunul nostru părinte și învățator. Și sub raportul acesta, serbarea din Dumineca trecută, la care au participat episcopi și preoți de-ai tuturor națiunilor cari au ritul grecesc, ne dă cele mai bune nădejdi pentru o cât mai rodnică activitate viitoare pe terenul apropierei popoarelor răsăritene de credința Apusului, sigilată prin hotărârile marelui Sinod dela Niceea.

Animat de aceste gânduri și nădejdi, sf. Părinte a împărtășit apoi tuturor binecuvântarea sa apostolică și coborând de pe tron îmbrățișat — ca pentru toți — pe I. Preasfinția Sa păr. mitropolit Vasile al Blajului, trecând prin mijlocul asistenței, ca o albă arătare traspământeană, spre celelalte sale pline de peregrinii devoți, cari urmau să fie împărtășii de aceleași înalte semne ale grației pontificii.

Parastasul românesc.

Desigur mai puțin important decât serviciul dela 15 Noemvrie, dar neasămănat mai aproape de sufletul românesc a fost serviciul din Dumineca următoare, care a reînviat în sufletul întregii colonii române din Roma amintirea glorioasă a marelui mucenic al ideii naționale

asupra căruia s'au ținut o întreagă serie de conferințe, fără ca totuși măcar una din ele să-și fi înțeles datoria de-a sublinia rolul conducător pe care l-au avut la acel conciliu reprezentanții Papei Silvestru din Roma. În loc de-a se căuta deci în această împrejurare un punct de apropiere către următorul legitim al aceluia care a trimis la Niceea pe episcopul Osie din Cordova, a cărui formulă referi toare la dogma divinității lui Hristos a fost acceptată — cfr. și „Telegraful Român“ Nr. 87—8, p. 4. —, s'au căutat și găsit din nou destule cuvinte de ocară față de ceice am socotit, că pomenirea Conciliului nicean nicăiri nu putea fi celebrată mai vrednic decât în cetatea eternă a celei, prin trimișii săi, a prezidat și îndrumat însuși Sinodul dela Niceea.

Dar vom mai reveni poate asupra celorce s'au petrecut la Sibiu, întrucât vom cunoaște mai amănunțit celece s'au discutat în congresul de acolo.

Știri mărunte.

Pentru restanțieri.

Revizuind cărțile noastre, găsim în conținutul abonamentului din acest an restanțe foarte însemnate, cari se ridică la zeci de mii Lei. Ne permitem deci, acum în a douăsprezecea lună a anului să rugăm stăruitor pe toți restanțierii, să ne trimită cât mai fără întârziere, întreaga sumă pe care ni-o mai dădorească, pentruca și noi să putem face față obligamentelor grele cari ne apasă.

Red. și Adm. „UNIRII“.

Personale. Dupăcum anunțăm și în numărul trecut, I. Preasfinția Sa păr. mitropolit VASILE, a plecat Lunea trecută la București spre a participa la lucrările Senatului.

— P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe păr. Aurel Păculea de paroh la Cergăul mare.

române, episcopul Inocențiu Micu Clain, ale cărui oseminte zac sub altarul biserii sf. Sergiu și Bach, astăzi în folosința Colegiului rutean din piața Santa Maria dei Monti.

Liturghia și parastasul comemorativ, anunțat din preziură în cele mai răspândite gazete ale capitalei italiene, au fost potificate de I. Preasfinția Sa păr. mitropolit Vasile al Blajului, asistat de Mons. Dr. Alexandru Rusu, rectorul Academiei de teologie din Blaj, de păr. Coriolan Sabău dela biserica românească din Roma, de rectorul Colegiului rutean și de păr. spiritual al Colegiului grecesc sf. Atanasie. Slujba de diacon a făcut-o profesorul blăjean Iuliu Maior, iar răspunsurile au fost date, spre înălțarea și mângăierea tuturor, de păr. Ioan Moldovan, profesorul de cântări dela Blaj, venit parcă anume pentru a ridica nivelul serbării.

Afară de frumoasa cunună a teologilor români din diferitele Colegii ale Romei și de inimoșii membrii ai societății studențești „Dacia Traiană“ cari au venit sub drapel, aducând, ca semn vădit al omagiului lor, o minunată coroană de flori, cu fundă de mătăasă tricoloră, mai remarcăm din bogata asistență pe dd. ministru Alexandru Lahovary dela Quirinal și Demetriu Penescu dela Vatican, pe d. și dna Constantinescu, secretarul legațiunii, pe d. Colonel Scheletti, atașatul nostru militar și pe toți profesorii dela școala dlui Pârvan, al căror nume ne scapă.

A murit regina Angliei. Regina Alexandra a Angliei, a murit în 20 l. c. Iubirea cu care încunjura poporul întreg pe bătrâna regină, care la 1 Decemvrie trebuia să împlinească 81 ani, s'a văzut și din interesul cu care imensa mulțime de oameni, adunată zilnic în fața palatului regal, aștepta buletinele medicale. La înmormântarea ei a asistat și A. S. R. Principele Carol, ca reprezentant al M. Sale Regelui.

Locale. Dumineca viitoare, a Strămoșilor, va predica în catedrală păr. Alexiu Pop, directorul Administrației centrale capitulare.

— Cu toate dificultățile provenite din mulțimea dicasteriilor aprobatoare, a mizeriilor de transport și a atâtor altor mizerii din timpurile mai nouă, chestiunea luminei electrice se apropie de aranjamentul final. Lucrările de montare a turbinei dela Petri-sat înaintează din greu, așa că în 2—3 săptămâni, până când se vor termina și celelalte lucrări încă în curs, se speră ca totul să fie gata. Întrucât nu va interveni deci ceva cu totul neașteptat, Sărbătorile Crăciunului, ori, în cazul cel mai rău, cele de noul an, vor găsi Blajul cu noua lumină atât de mult așteptată. — În legătură anunțăm, că la prăvălia »Electricei« (casa băncii »Patria«) se găsește un mare stoc de lustere și alte utensilii electrice de cea mai bună calitate și cu prețurile cele mai ieftine.

— Ziua de 1 Decemvrie s'a prăznuit la Blajul nostru și în acest an cu fastul obișnuit. După liturghia solemnă din catedrală, pontificată de păr. vicar Ambroziu Chețian, lumea s'a adunat în sala de gimnastică a liceului, unde s'a dat un frumos festival școlar. Sara, a urmat apoi o reprezentație teatrală, care a fost un reușit debut al noiei școli normale de fete.

Vești dela „Astra“. Pentru a înlesni ținerea cursurilor de analfabeți, »Astra« distribuie și pentru anul școlar 1925/26 un număr de abecedare pentru neștiutorii de carte adulți, lipsiți de mijloace, cari vor să învețe carte în cursul acestui an: împarte apoi 30 premii de câte Lei 2000.— acelor preoți și învățători, cari se vor distinge prin instruirea unui număr mai mare de analfabeți, în deosebi în vârstă de peste 18 ani. Constatarea sporului obținut se va face într'un examen, ținut în fața președintelui des

După sf. liturghie păr. mitropolit a ținut un frumos panegiric, amintind între altele că pe vremea când își făcea studiile aici în Roma a avut rara fericire de-a putea coborî în cripta închisă mai apoi, în care zac osemintele marelui dispărut al neamului nostru. Ideile episcopului Inocențiu Clain, reprezentate pe timpul acela, jumătatea primă a veacului XVIII, singur din partea dânsului — care astfel cu drept cuvânt poate fi socotit, la noi în Ardeal, de părintele și inițiatorul mișcării naționale — sunt astăzi, spunea păr. mitropolit, deplin realizate, dar se cere ca inspirându-ne din glorioasa lui amintire să ne inbibăm cu toții de imensa lui putere de sacrificiu, pentruca visul nostru milenar, înfăptuit cu jertfele de sânge ale atâtor sute de mii, să-l putem lăsa, tot mai curat și mai înălțător, generațiilor viitoare.

Sub impresia acestor îndemnuri, publicul asistent a cântat apoi Imnul regal român, care a fost cea mai potrivită încheiere a acestui românesc festival, săvârșit deasupra mormântului celui mai vrednic episcop român al veacului său.

Acelaș.

A apărut:

Calendarul dela Blaj

Ediția mare — cu Șematismul . . . 35 Lei.
Ediția pentru popor 20 Lei.

părământului, sau a președintelui cercului cultural din comună. Cei mai vrednici 5 elevi ai fiecărui curs se vor premia cu cărți.

— Peste câteva zile apare Nr. 135 din »Biblioteca populară« a »Astrei«. Este o broșură scrisă de d. Ioan Pop-Câmpeanu, pentru poporul dela sate, despre »Dusmanii noștri«, diferitele animale, cari nimicesc gospodăriile. Limbajul popular, stilul simplu, concis și vioiu vor face ca această broșură, recomandată de secția medicală, să ajungă una din cărțile bune de propagandă ale »Astrei«. — Și fiindcă autorul este un profesor al liceului nostru, făcând în aceeași vreme și pe administratorul acestei gazete, ne bucurăm din inimă de această apreciere favorabilă a comitetului primei asociații culturale din Ardeal.

— Un gând bun s'a înfăptuit în ședința comitetului central din 20 Nov. c.: Colaborarea cu »Muzeul militar național«, la toate muzeele înființate, ori ce se vor înființa de »Astra«.

† **Păr. George Dănilă**, parohul nostru din Cheta și viceprotopop onorar, s'a stins la 22 Noemvrie c. în anul 76 al etății și 52 al preoției sale cinstitute. Păr. G. Dănilă, protopopul nostru dela București — căruia și pe această cale îi trimitem condoleanțe sincere —, deplânge într'ânsul pe iubitul său tată. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii”

M. Sibiu. Cu tot riscul ca »Unirea« să nu »câștige« de pe urma acestei informații — cum se pare că i-o doresc din tot sufletul (!) preștimății redactori ai oficiului I. Preasfințitului dela Dvoastră —, spuneți-le Vă rugăm, că directorul »Unirii« n'a fost »înlocuit« niciodată prin nime și că el continuă a urmări foarte de aproape toate »bucuriile« mărunte ale confrăților săi din Sibiu atât de iubit.

»Renașterea« Cluj. Retipărind informația ziarului »Universul« (numărul dela 25 Noemvrie) despre »Unfă-lugăr șef de bandă« — care n'ar fi fost iertat să Vă facă atâta bucurie — trebuia să păstrați întru toate și titlul, fiindcă nu e permis — nu-i așa? — să atribuiți »Universului«, pe care-l citați, răutatea care transpiră din epitetul de »unită«, pe care l-ați dat DVoastră presupusului »călugăr șef de bandă«. Și acum o mică rectificare, pe care o luăm din gazeta »Satu-mare«, din nemijlocita apropiere din a mănăstirii Bicsadului: »Din loc competent ni-se comunică faptul, că la acea mănăstire n'a fost niciodată un călugăr cu numele acesta. Însă înainte de anul 1918 a fost angajat ca servitor — păzitor de vaci — un băiat care se numea Ancea Aurel. Desigur poate despre acesta este vorba«. Actuala mănăstire românească și »unită« dela Bicsad nu poate fi deci făcută respunzătoare de purtările fostului »păzitor de vaci« al mănăstirii, care înainte de 1918 nici n'a fost măcar românească. — Să vedem acum dacă o să retipăriți și această rectificare.

G. Crai dorolț. În actuala criză de numărări abia se poate spera un rezultat favorabil pentru p. III, iar fără acesta celelalte două puncte ar fi într'adevăr numai: »Glasul celui ce strigă în pustie«. Totuși o să ne mai gândim asupra lucrului.

M. Sănnicolaul mare. Aveți restanță de 270 Lei. — La Sănnicolau se trimite pe adresa oficiului parohial. Aici restanța de abonament, până la finea anului curent, face 70 Lei.

P. Sănniclaș (Satu-mare). Primit 150 Lei. — Vam prenotat pentru Calendare.

A. Resighea. Aveți restanță de 160 Lei.

Primăria comunei urbane reșed. de județ Blaj.

Nr. 2663—1925.

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de Luni, 7 Decemvrie 1925 la ora 10 a. m. se va ținea licitație publică la Primăria comunei urbane reșed. de județ Blaj pentru arândarea crășmei comunale, pe durată de 3 ani, începând dela 1 Ianuarie 1926 până la 31 Decemvrie 1928.

Prețul de strigare 5000 Lei. Licitanții vor depune un vadiu de 10 la sută înainte de începerea licitațiunei.

Condițiunile de licitație se pot vedea în fiecare zi de lucru dela ora 8—12 la Primăria comunală urbană reșed. de județ Blaj.

Blaj, la 21 Noemvrie 1925.

DRAGOȘ, primar.

2—2 (103)

Publicare de licitație.

Pentru exarendarea dreptului de a culege vămă la podul de peste Târnavă-mare între Blaj și Veza, prin aceasta fixez data licitației pe ziua de 10 Decemvrie 1925, orele 5 p. m. în biroul subsemnatului.

Tot acolo se pot vedea, în orele de oficiu, condițiunile de licitație.

Blaj, la 3 Decemvrie 1925.

Dr. Zaharie Boilă m. p.
advocat arhidiecezan.

Primăria comunei urbane reșed. de județ Blaj.

Nr. 2672—1925.

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de Luni, 7 Decemvrie 1925 ora 11 a. m. se va ținea licitație publică cu oferte închise la Primăria com. urb. reșed. de județ Blaj, pentru darea în interpretare a diferitelor imprimare necesare acestei primării după cum urmează: *Registru alfabetic numeric pe autorități; registru de repartiție și executarea lucrărilor; registru de intrate și eșite; registru indice alfabetic; dosar de obiecte.*

Ofertele vor fi însoțite de garanție de 10 la sută.

Ofertele se vor înainta la Primăria comunei urbane Blaj în plicuri închise și sigilate la 4 colțuri, purtând pe dosul lor mențiunea: Ofertă pentru luarea în întreprindere a diferitelor imprimare necesare Primăriei com. urbane reșed. de județ Blaj.

Ofertele se vor prezinta până în ziua licitației la ora 10, adjudecarea se va face la ora 12.

Condițiunile de licitare se pot vedea în fiecare zi de lucru dela 8—12 ore la Primăria comunei urbane Blaj.

Blaj, la 21 Noemvrie 1925.

DRAGOȘ, primar.

2—2 (104)

VASILE HOZA

PRĂVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

(97) 34—52

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: **Zefire, Delenuri, Satinuri, Basmale** etc., precum și o dăjdii bisericești: **Vestminte și Prapori** din cele mai bune stoffe elvețiene, apoi **Potire, Cărdelnițe, Cruci de mână și Cruci de** : prapori cu prețuri convenabile. :

Serviciul ireproșabil.

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele. □

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

Publicare de licitație.

Pentru exarendarea dreptului de a culege vămă la târgurile din Blaj prin aceasta fixez data licitației pe ziua de 10 Decemvrie 1925, orele 3 p. m. în biroul subsemnatului.

Condițiunile de licitație se pot vedea tot acolo, în orele de oficiu.

Blaj, la 3 Decemvrie 1925.

Dr. Zaharie Boila m. p.
advocat arhidiecezan.

5 % mare reducere 5 %

MAGAZIN ROMÂNESC

SIBIENESC

HOZA și MARCU

Aducem la cunoștință Onor. Public că ne-a sosit un mare transport de mărfuri pentru orice sezon precum:

Stoffe engleze pentru dame și domni; stoffe de lână pentru uniformă de fete și băieți și pentru orice îmbrăcăminte.

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia:

Zefire, deliuuri, satinuri, toate colorite. Barehete, șifoane, pânzeturii, pânză de cearecafuri, gradel, schirting, perdele, basmale cu și fără cinciuri, ciorapi pentru dame și domni și patent pentru copii, gulere, cravate, cămăși, pălării, căciuli, ghete din cea mai renumită fabrică »Derby«. Plapume confecționate în țară, orice calitate.

Mare alegere în haine gata pentru dame, domni, fete și băieți:

tricotaje pentru dame și domni, tricouri de orice mărime și calitate. Chipiuri pentru eleve și elevi calitate superioară. Bucata Lei 120.

Totodată facem cunoscut că la orice mărfuri cumpărate pentru eleve și elevi cu începere din 15 Octomvrie 1925 și pe tot timpul duratei școalelor, reducem, la o cumpărare până la 1000 Lei 5 % iar dela 1000 Lei în sus 10 %. Încercați și vă veți convinge de redusele prețuri și buna calitate a mărfurilor. □

HOZA și MARCU

8—? (95)

Blaj, Piața I. M. Clain 12.

10 % mare reducere 10 %

□ Modele elegante de blănuri. □

~ Cele mai noue blănuri la modă. ~

CEREȚI PREȚUTINDENI renumiții ceai englezesc

HORNIMAN

Reprezentant general și depozitar: Societatea Anonimă OTTO ȘI ALFRED HERZOG București, Pasajul Comedia 2.

6—15 (88)